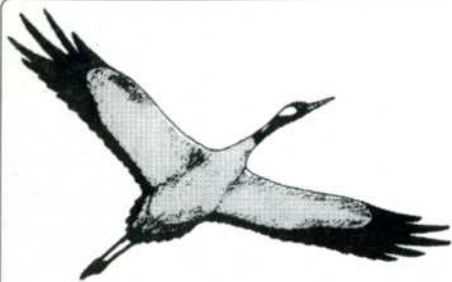




*Trollskog*

*Foto: Anders Hans*



# Leksands Fågelklubb

Nr 1 1996



# Redaktionens sida

## Innehåll

- 5 Korsningar mellan Gråsparv och pilfink i Häradsbygden.
- 7 Projekt Strömstare.
- 9 Klubblokalen vid Norsbro.
- 10 Fåglar i Umetrakten.
- 12 Rapport från Berguvsprojektet.
- 13 Årsmötesnytt.
- 14 Ringmärkningen vid Limsjön 1995.
- 16 Skatan- Pica pica.
- 21 Årsberättelse för Leksands fågelklubb 1995.
- 26 Vårprogrammen.
- 29 Fåglar från förr.
- 30 Aktuella Observationer.

Omslagsbild: Trädkrypare

Foto: Lennart Mathiasson/N

### Redaktör/ Layout

Anders Hans  
Storgårdsvägen 4B  
793 32 Leksand  
Tel: 0247- 144 02

### Ansvarig utgivare

Staffan Müller  
Sunnanäng 35  
793 90 Leksand  
Tel: 0247- 611 06

### Redaktion

Anders Hans  
Sören Stenberg 0247- 349 93  
Bogdan Persson 0247- 154 76

### Adressändringar

Henry Pollack  
Klockarvägen 4  
790 30 Insjön  
Tel: 0247- 409 64

### Utgivning och medlemskap

Tidskriften utges av Leksands fågelklubb och utkommer med 4 nummer per år. Medlemmar erhåller tidningen utan extra kostnad. Medlemskap i Leksands fågelklubb kostar 100 kr/år. Familjemedlemmar och ungdomar födda 1975 eller senare betalar 30 kr/år. Avgiften sätts in på Pg. 438 26 34- 6 eller Bg. 456- 4373 c/o Leksands fågelklubb.

# Ledare

*"Få länder äga en rikare och härligare natur än vårt eget. Kännedomen om denna, kärleken till denna måste i hög grad bidra till höjandet af fosterlandskärleken - en af de ädlaste af alla känslor.*

*Böra vi då icke lära känna naturen, böra vi då icke hos våra barn söka väcka kärlek dertill, söka öppna deras ögon och öron, så att de icke gå genom lifvet oberörda af mycket af det härligaste som detta har att bjuda på?*

*Intresset för naturen är en gudagåfva, som väl icke helt saknas hos någon människa. Nästan alla barn glädjas åt djur och blommor. I regel riktas dock hågen snart åt andra håll, och föga göres för att vidmakthålla det medfödda natursinnet. För den, som förlorat detta sinne, har ock lifvet förlorat en af sina rikaste och ädlaste glädjekällor. Den som har förmågan att se det stora, sköna och underbara i naturen, behöfver aldrig känna ledsnad. Hvarje fågel, hvarje insekt och blomma är hans vän, och känner han dem, är han aldrig ensam."*

*Utdrag ur förordet i boken "Ur djurens lif" från 1899, av Gustaf Kolthoff.*



*Pilfink. Exemplar med kraftigt gul näbbas*

*Foto: Bogdan Persson*



*Gråsparvshanne*

*Foto: Bogdan Persson*



*Hybrid. Lägg märke till den vita pricken vid ögat.*

*Foto: Bogdan Persson*

## Korsningar mellan gråsparv och pilfink i Häradsbygden

Bogdan Persson

**Flera hybrider (korsningar) mellan pilfink och gråsparv är påträffade i Häradsbygden. Men innan vi går in på dessa är det kanske motiverat att gå igenom dräktskillnader mellan de två arterna.**

### Pilfink

Pilfinken kännetecknas av att hela hjässan är färgad i kastanjebrunt, den har en liten svart hakklapp, men det kanske mest iögonfallande är den tydligt svarta fläcken på den vita kinden. Karaktäristiskt är även en vit halskrage som är avbruten i nacken. Könbestämning går inte att göra i fält. Näbben är svart, men utanför häckningssäsongen har den ofta en gul bas.

Under sommaren känns årsungarna igen på dels de gula mungiporna (ej att förväxla med den gula näbbasen som även de adulta ofta har), dels den mer diffust tecknade dräkten.

Kindfläcken är mera grå än svart och den bruna hjässan verkar "smutsigare" än de adultas.

Ungfågelkaraktärerna försvinner vanligtvis under september och årsungarna går inte längre att urskiljas i flocken.

### Gråsparv

Gråsparven visar upp flera dräkter och de båda könen kan lätt skiljas åt i fält. Hannarna uppvisar även en viss skillnad mellan sommar- och vinterdräkt.

Hannens hätta är grå över hjässan, medan den är mörkbrun på huvudets sidor. Kinderna är gråvita utan någon svart

fläck och haklappen är mycket stor och täcker större delen av bröstet. En annan arttypisk karaktär (om än ej särskilt iögonfallande) är en liten vit fläck ovanför bakom ögat. Näbben är svart.

I vinterdräkt blir hannen mer diffust tecknad. Den stora haklappen krymper till pilfinkens storlek och det mörkbruna på huvudets sidor bleknar, så att ett diffust ögonbrynsstreck ofta träder fram. Näbben blir gulaktig om vintern.

Honan har knappast något som skulle förväxla henne med en pilfink. Hela fågeln är tämligen enfärgad, huvudsakligen i ljusbruna nyanser. Ett ljusst ögonbrynsstreck syns tydligt. Näbben är gulbrun.

Ungfågeln är i det närmast identiska med honan, sedan de förlorat de gula mungiporna.

### Hybrid

Hybriderna från Häradsbygden uppträdde, även de i flera dräkter, vilket knappast är överraskande.

Den första fågeln jag träffade på, i början av augusti, hade en dräkt som indikerade att det rörde sig om en hona eller en ung hane. I grunden bar den en gråsparvshonedräkt (vilken även de unga hannarna bär), med två tydligt avvikande karaktärer: Mörk kindfläck och en varmt

kastanjebrun ton på den bakre delen av hjässidorna (som ett fragment av pilfinkens hätta).

Första fågeln med hankaraktär träffade jag på i början av september, då de unga gråsparvarna börjar få sin adultdräkt (Detta behöver dock inte betyda att det enbart rörde sig om ungfåglar).

Hannen hade en tydlig kindfläck som dock var klart blekare än de äkta pilfinkarnas (se bilden som är tagen i början av november då inga pilfinksungar med blek kindfläck längre uppträder). Fågeln bär på en tydlig halskrage, vilket är pilfinkens kännetecken. Det gråa på hjässan är däremot en typisk karaktär för gråsparvshannen, men lägg märke till att det är "nedsmutsat" med en brun ton. Ett tydligt ljust ögonbrynstreck avviker från pilfinkens dräkt (exemplaret på bilden har dock ett relativt svagt ögonbrynstreck). Denna karaktär kan däremot gråsparvshannarna uppvisa vintertid. Ytterligare en viktig detalj är den lilla vita prickken ovanför-bakom ögat. Den förekommer enbart hos gråsparvshannen. Att fågeln bär på en liten haklapp säger däremot inte mycket då båda arterna liknar varandra på denna punkt under vinterhalvåret.

### Förbryllad

Förutom dessa två dräkttyper uppträdde ett antal pilfinkslänkande fåglar med ett ljust ögonbrynstreck. De flesta (om inte alla) var ungfåglar. Trots att de var relativt många under sensommaren, så har jag inte sett någon sådan sedan i början på oktober.

Detta fick mig att börja fundera på om det möjligtvis var en karaktär som unga

pilfinkar normalt kunde uppvisa. Trots eftersökning i all litteratur jag kom över, lyckades jag inte hitta något som talar för detta. Om det trots allt står till på det sättet så är det ett skrämmande exempel

på hur lite vi kan om våra vanligaste fåglar och ett bevis för att det även hos dessa återstår saker att upptäcka. En annan möjlighet skulle kunna vara att dessa fåglar enbart har en liten del av gråsparv i sig (någon av förfäderna var gråsparv), och att ögonbrynstrecket endast framträder i den bleka ungfågeldräkten, medan det sedan täcks av den kraftiga adultdräkten.

Finns det någon som kan bringa klarhet i denna fråga, så är han/hon välkommen.

Håll ögonen på gråsparvarna.



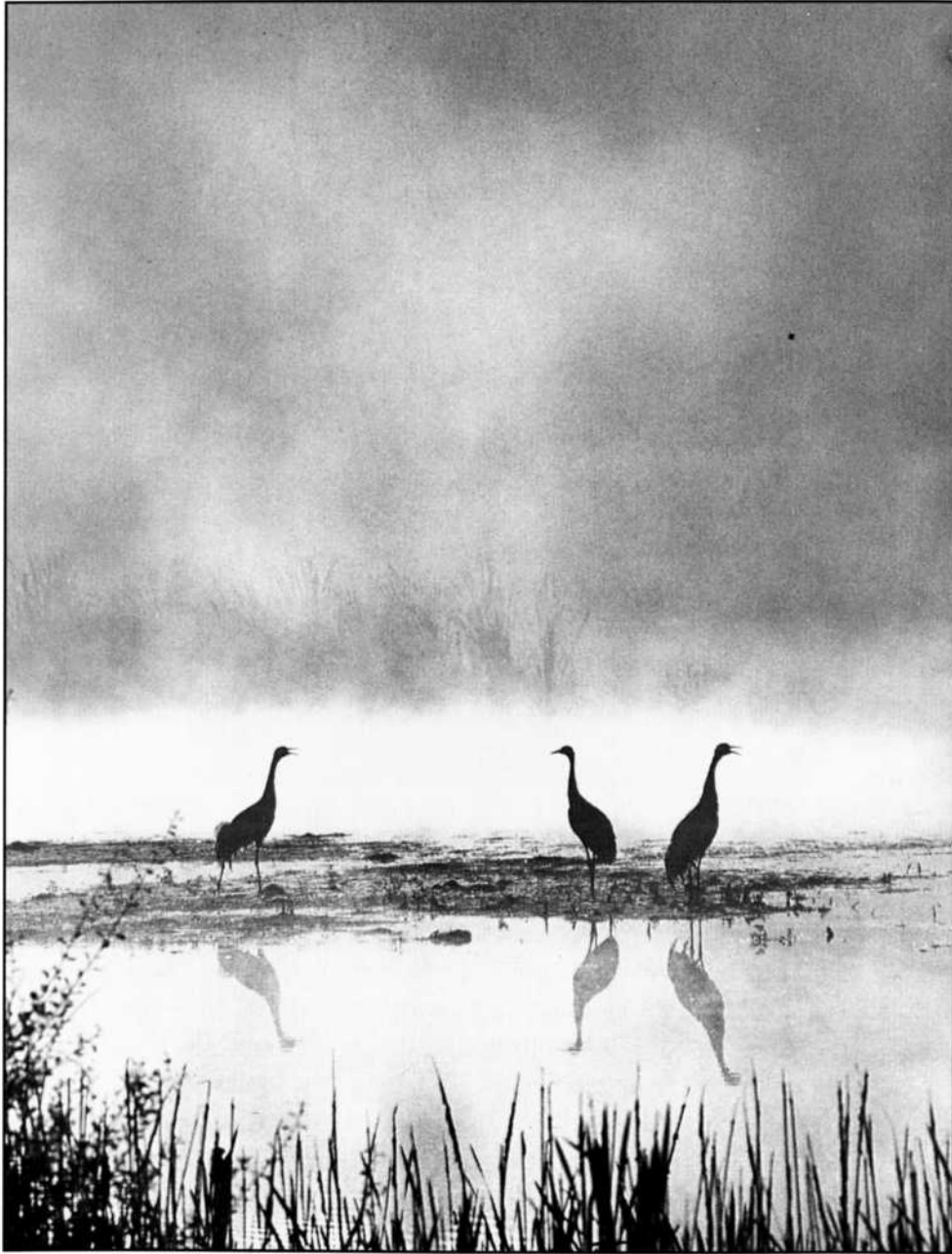
Strömstare vid älven

Foto: Ulf Bond

## Projekt strömstare

Finns det fler som är intresserade av att göra något för våra strömstare i kommunen? Det behövs några som vill inventera åsträckor, sätta upp enkla häckningshyllor/ holkar och kolla upp häckningsresultat. Själv hinner jag inte med att täcka in hela Leksands kommun. Du behöver inte ha några grundkunskaper, det får du efter hand. Det enda som krävs är att du har intresse och kan avvara lite tid för att genomföra projektet. Om vi är flera intresserade kan vi tillsammans få en heltäckande bild av strömstaren i Leksand. Strömstaren är en fantastiskt spännande och trevlig fågel att jobba med, så ring och anmäl ditt intresse !

Sören Stenberg 0247- 34 993



Tranor med årsunge

Foto: Lennart Mathiasson/N

## Klubblokalen vid Norsbro

Staffan Müller

**Kommunen säljer för en symbolisk summa de gamla verkstadslokaler vid Norsbro till Leksands fågelklubb.**

Det beslutades av kommunstyrelsen den 15 januari i år. Lokalerna är i ett akut behov av upprustning och kommunens ambitioner att lägga ner skattepengar på lokaler som ej är av värde för kommunal verksamhet skall avyttras.

Leksands fågelklubb tackar och tar emot och ser en framtida klubblokal placerad på övervåningen till den gamla bilverkstaden som inte allt för avlägsen.

I dag bedriver miljökontoret en viss verksamhet i verkstadslokaler. Timringskurser pågår under vinterhalvåret i samarbete med socialnämnden. Samtidigt använder Björn Holmbergs ALU gäng lokalerna som rastkoja och snickarverkstad.

Leksands fågelklubb får ta över lokalerna med reservation att miljökontorets verksamhet får bedrivas under den del av året som det är lågsäsong för fågelliv och fågelskådning.

Kortfattat innebär detta att lokalerna skall vara utrymda senast 1 april och gårdsplanen avstädad. kommunens verksamhet får komma igång 1 oktober igen.

Fågelklubben kommer att stå som hyresvärd. På det viset kan varje verksamhet belastas sina kostnader i form av elförbrukning, VA etc.

### Sommarstart

Leksands fågelklubb har tack vare ett gott samarbete med några leksandsföretag, lyckats rusta övervåningen på rekordkort tid. Redan till sommaren be-

räknas den fina klubblokalen stå klar för användning. Det blir en ca 60 kvm stor lokal med utsökt utsikt över Limsjön. Här skall såväl klubbmedlemmar som tillfälliga gäster vid Limsjön kunna samlas över en kopp kaffe eller till information om sjörestaureringen.

I sammanhanget vill jag framföra ett stort tack till de ALU gubbar som ställt iordning lokalerna samt till:

**Nils skoglund AB, NECO, Dolves byggvaror, Mikael Axelsson, Hans Andersson & Tak AB, Tappers färg & miljö AB.**

Tack vare dessa företag har lokalen kunnat rustas utan kostnad för fågelklubben.

### Näktergal

Tänk att kunna prata fåglar över en kopp kaffe med öppet vindfönster ut mot Limsjön och höra näktergalen i buskarna vid ån eller småfläckiga sumphönan över starrnaden!

# Fåglar i Umetrakten

Petrus Tengnér

**Jag har nu studerat vid universitetet i Umeå i två år. Studierna tar det mesta av tiden. Fågelskådandet kommer längre ner på prioriteringslistan, men jag har ändå hunnit få en liten inblick i fågellivet i Umeås omgivningar.**

**För leksingar på resande fot eller i exil kommer här en beskrivning av vad Umeå kan bjuda på i fågelväg.**

Umeå ligger strax innan Umeälvens utlopp i Bottenhavet. Kusten är en viktig flyttled för sibiriska häckfåglar, fåglar som har de skandinaviska fjällen som mål viker av här och följer älven inåt land. Det är också nära till Finland, vilket gör att många östliga arter hittar hit.

Med läge vid kusten finner man också många olika naturtyper. Såväl slättsjöar och skärgård som myrar och urskogar nås inom ett relativt begränsat område.

## Holmsund

I Holmsund ute vid hamnen kan man följa sträcket längs kusten.

Om våren är fjällvråks- och sjöfågelsträcket mest intressant. De flesta fjällvråkarna är på väg till Finland, och ska tydligen vara ganska punktliga. De kommer vid niotiden på morgonen och påbörjar sin överfart som tar några timmar.

Höststräcket är både utdraget och artrikt. De flesta svenska, och flera arktiska vadare ses årligen. Under hösten ses också arter som lappsparv, vinterhämpling och berglärka.

Även på vintern ses en del intressanta arter i de öppna vattnen vid hamnen. Det

är också en säker plats för de tidigaste vårfåglarna.

Även lite ovanligare arter hittar hit. Bland några räknas större turturduva, vitnäbbad islom, alförrädare, bredstjärtad labb och ringtrast. Förra vintern uppehöll sig en tallsparv på grannens fågelbord! Denna sibiriska gäst som stannade flera veckor var landets nionde fynd.

## Holmöarna

Ca en mil från fastlandet ligger Holmöarna. Huvudön, Holmön har bofast befolkning. Man tar sig dit med hjälp av vägverkets färja. Öarna sträcker sig ca två mil i nord-sydlig riktning och bjuder på en imponerande variationsrikedom av naturtyper med bl.a grov barr- och blandskog, rena lövskogar, enbuskmarker, små tjärnar, grunda havsvikar och myrmark.

Detta ger grunden till en artrik fågelfauna. Bland häckfåglarna kan nämnas smålom, svärta, bergand, stjärtand, labb, tobisgrissla och skärpiplärka. Vårsträcket innehåller t.ex en mängd lommar och fjällvråkar. Inom ögruppen finner man också Stora Fjäderägg, känt

i ringmärkarsammanhang. Ön är 1,8 x 1,3 km stor. Årligen ringmärks 7.500-11.000 fåglar. Lövsångare och kungsfågel är dominerande av de fångade fåglarna.

## Umeälvens delta

Vid Umeälvens delta finns vidsträckt lövskogar, grunda vattenområden, och vid lågvatten vadarbankar.

Efter islossningen bjuder området på tusentals sim- och dykänder, och senare i maj vadare som mosnäppa och smalnäbbad simsnäppa. Under mina egna besök har jag bl.a sett bergand, småspov, svartsnäppa och salskrake.

På hösten är det givande att spana efter sträckande rovfågel.

## Röbäcksslätten

Strax söder om Umeå ligger Röbäcksslätten, ett med norrländska mått ett vidsträckt, intensivbrukat jordbruksområde. Området är som mest in-

tressant vid snösmältningen då stora mängder storspovar, tofsvipor, gäss och i smältvattensamlingarna änder och sångsvanar. Rovfåglar dras också dit och dom återkommer även på hösten. Exempel på arter är pilgrimsfalk, fjällvråk, blå kärnhök och stenfalk.

## Grössjön

Inte långt från Umeås södra bostadsområden ligger ett intressant urskogsliknande område med myrar och en sjö, Grössjön. I sjön häckar bl.a svarthakedopping och stjärtand. I skogen som består av grova tallar, granar och aspar häckar t.ex duvhök, tjäder, järpe, tre-tåig hackspett, dubbeltrast, skogsduva och nötkråka.

## Källor

Mina egna anteckningar, "Fågellokaler i Sverige" Bonniers-95 och "Fåglar i Umeå" Umeå kommun-93.



Alfågelsträck

Foto: Åke W. Engman/N

# Rapport från berguvsprojektet

Henry Pollack

Jag fick ett samtal från några sommarstugeägare vid sjön Molnbyggen, om att de hade en stor uggle som betedde sig lite konstigt. De trodde den var skadad, eftersom den inte flög när de närmade sig. Jag åkte genast dit och möttes av ett antal grannar. När vi närmade oss ugglan med kartong och skynke, för att fånga in den, blev jag mycket förvånad över att det var en berguv som satt där. Då jag kom c:a 2 meter ifrån den, flög den därifrån helt oskadd. Jag hann dock uppfatta, att den var ringmärkt. Uven satt där och åt på en nyfångad ung duvhökshanne. Detta förklarar uvens konstiga uppförande. Vi lämnade genast stället för att uven skulle få fortsätta sin måltid. Dagen efter for jag dit för att kolla, och då återstod endast några fjädrar, så vi får hoppas att den dagjagande uven hade fått fullfölja sin måltid utan ytterligare störningar.

En av uvingarna från 1995 i Insjön, som vi kallar Johanna, började i slutet av augusti att uppehålla sig mer och mer på marken. Vi började därför att behandla henne med vitaminer och benmjöl, och hon verkade till en början få en kick av detta, men senare blev hon trots detta inte bra, så vi tog henne till smådjurskliniken i Mora, där hon röntgades och dessutom skickades blodprov och en bit muskel (biopsi) till SVA= statens veterinärmedicinska anstalt i Uppsala för analys. Dessutom ordinerades selen som hon fick utan märkbar förbättring.

## Avlivning

Då analysen inte gav någon förklaring, fick vi remiss till SVA för undersökning. Bengt Östberg och undertecknad for dit och efter undersökning, konstaterades att Johanna hade kraftigt nedsatt syn, och

avlivning och obduktion rekommenderades. Vi godkände detta och fick också närvara under förmiddagen.

## Hoppas på svar

Vid denna s.k. makoskopiska undersökning kom inget fram som kunde förklara, varför Johanna uppförde sig som hon gjorde. Vi kunde dock se att många organ eller bitar av organ lades i formalin och annat, för vidare mikroskopisk undersökning. Veterinären lovade oss en noggrann undersökning, eftersom det även för deras del var mycket intressant, då de aldrig tidigare haft ett liknande fall. Det nämndes att det kan vara en virusinfektion i hjärnan, men vi väntar på besked, och det kommer att redovisas senare, då vi vet orsaken. Vi hoppas få svar före häckningssäsongen, som nu är nära förestående, ifall det måste göras omflyttningar i voljären.



Berguvar i voljär

Foto: Henry Pollack

# Årsmötesnytt

Anders Hans

Efter 6 år vid rodret har Henry Pollack tagit av sig kaptensmössan och helt lämnat styrelsen. Han lovar dock att han skall fortsätta sina övriga uppdrag med oförminskat engagemang.

Ordförandeposten övertogs av Anders Hans och Bogdan Persson valdes in som ny ledamot i styrelsen. Allt enligt valberedningens förslag. Styrelsen ser således ut som följande: Ordförande, Anders Hans; Sekreterare, Staffan Müller; Kassör, Göte Bergkvist; Ledamöter, Conny Land och Bogdan Persson.

Sören Stenberg efterträder Ulf Bond i Valberedningen Som för övrigt består av Kjell Bond och Gunnar Lind som sammankallande.

I och med detta nummer av tidningen har Anders Hans även tagit över Staffan Müllers post som tidningsredaktör. Några skillnader i layouten märker ni kanske redan i detta nummer. Klubben har också efter årsmötesbeslut köpt in en egen laserskrivare till redaktionen.

Medlemsavgiften höjdes till 100 kr/år för fullbetalande medlem. Familje- och ungdomsavgiften kvarstår dock på 30kr/år.

Gunnar Lind passade på, till allas oförställda glädje att visa hur det egentligen gick till på klubbens resa till Getterön i höstas. För övrigt var väl det mesta sig likt.

Slutligen bör väl kanske nämnas att tårtorna var mycket goda!!!

# Ringmärkningen vid Limsjön 1995

Staffan Müller

Efter rekordåret 1994 då över 1700 tättingar ringmärktes vid den fasta fångstplatsen vid Limsjön, fanns det stora förhoppningar om en repris under föregående år.

Det synnerligen ogynnsamma vädret med snö även under häcknings-säsongen, förändrade förutsättningarna för såväl fågelreproduktion som ringmärkning under 1995.

Resultatet blev knappt hälften av fågel-fångsten jämfört med föregående år. Dessutom blev andelen ungfåglar anmärkningsvärt låg.

För första gången på flera år uteblev också fångst av höksångare, en art som

vi hoppats skulle återkomma.

Som vanligt fick Bogdan Persson och Inga-Lill Paulssen-Andersson dra det tyngsta lasset.

Annars så blev ringmärknings-säsongen inramad av mycket vackert väder vilket ju tyvärr inte kunde hjälpa upp dagssiffrorna i näten.

En ny nätgata placerad i vassruggen intill Statoil-tornet visade sig vara en bra investering. Merparten av fåglarna fångades där. En trastsångare höll till i nätgatan när vi höll på att röja den. Vi lyckades inte fånga in den när nätet kommit på plats, men nästa år skall den sitta där!

Här följer årets ringmärkning liksom föregående års för jämförelse:

År	91	92	93	94	95	Totalt
Antal märkdagar	15	35	47	43	38	178
Art						
Lövsångare	16	64	85	699	122	986
Rörsångare	19	138	116	126	42	441
Grönsiska	1	20	9	355	1	386
Sävsparv	29	57	79	70	135	370
Sävsångare	4	82	57	69	19	231
Rödthake	30	45	81	45	25	226
Blåmes	36	40	36	64	16	192
Trädgårdssångare	1	35	7	35	37	115
Bergfink	-	1	68	13	23	105
Blåhake	12	43	15	13	18	101
Svarthätta	2	22	24	22	16	86
Bofink	-	3	49	6	18	76
Talgoxe	12	8	16	17	10	63

	91	92	93	94	95	Totalt
Rödvingetrast	-	8	26	12	8	54
Domherre	6	-	3	31	5	45
Ärtsångare	1	5	6	10	8	30
Järnsparv	3	8	10	7	2	30
Gransångare	4	-	2	8	15	29
Sädesärsla	-	2	8	18	1	29
Rosenfink	-	10	1	13	1	25
Grönfink	-	1	7	16	-	24
Svartvit flugsn.	-	1	10	1	7	19
Entita	1	2	7	8	1	19
Björktrast	-	5	5	2	5	17
Gulspurv	-	-	9	6	1	16
Gråsiska	-	-	-	13	-	13
Stjartmes	-	-	13	-	-	13
Gärdsmyg	1	1	2	3	5	12
Rödstjärt	-	1	2	3	3	9
Törnsångare	2	1	-	5	1	9
Gulärsla	-	3	4	1	-	8
Buskskvätta	-	2	1	3	1	7
Nötväcka	1	-	1	2	2	6
Kungsfågel	-	-	4	-	2	6
Taltrast	-	1	3	1	1	6
Talltita	-	-	6	-	-	6
Grå flugsnappare	-	-	1	1	2	4
Törnskata	-	-	-	1	2	3
Trädpiplärka	-	-	-	3	-	3
Gräshoppsångare	-	-	3	-	-	3
Koltrast	-	2	1	-	-	3
Videsparv	-	-	1	-	1	2
Höksångare	-	-	1	1	-	2
Stare	-	2	-	-	-	2
Trädkrypare	-	-	1	-	-	1
Sparvhök	-	1	-	-	-	1
Ängsplärka	-	1	-	-	-	1
Svart rödstjärt	-	1	-	-	-	1
Härmsångare	-	1	-	-	-	1
Ladusvala	1	-	-	-	-	1
Totalt 51 arter	184	627	782	1704	550	3847



# Skatan- *Pica pica*

Gunnar Lind

Det finns några fåglar som är starkt bundna till mänsklig bebyggelse och en av dem är skatan. Den tillhör kråkfågeln och det är förmodligen den enda fågel som alla känner igen. Om skatan vore sällsynt skulle den vara mycket eftertraktad för den är en vacker fågel i sin svarta och vita dräkt. Även i folktron har skatan blivit omnämnd och man trodde förr att den kunde spå väder. Bygde de boet högt upp i träden skulle sommaren bli regnig men byggde de lågt så skulle sommaren bli torr och varm. Gårdsskatorna skulle man vara rädd om för de bringade lycka till gården. Dessa tankegångar torde sakna verklighetsförankring.

Trots att skatorna i alla tider funnits i närheten av människor blir man aldrig riktigt förtrolig med dem utan de är alltid mycket vaksamma och håller sig på en viss distans. Ett beteende som skiljer skatan från våra övriga fåglar är att den varje dag under året besöker sitt bo. Nedan har jag skrivit ner iakttagelser om skatorna och dess leverne i min hemby Yttermo men förhållandet är likartat i de flesta byar här i kommunen.

Skatan är något mindre än en tamduva i kroppen och den har påfallande lång stjärt. Den är brokig i svart och vitt med vacker metallglans i blått och grönt på vingarna och stjärten. Näbb och ben är svarta och ögat mörkt brunt.

Skatan har en mängd olika läten varav det sträva skrattet är mest välkänt. Den har även en lågmäld sång som mestadels hörs på våren men man kan även få höra den under kalla vinterdagar.

## 30 år

Skatan är en allmän fågel och har så varit under överskådlig tid. I Yttermo har antalet par pendlat runt tio och omräknat blir det ca 28 par/km<sup>2</sup>.

Den häckade tidigare såväl i byn som i strandskogen vid älven samt i skogsbyn gränsande mot åkrarna.

Under de senaste 30 åren har en förändring ägt rum och numera häckar alla paren i anslutning till bebyggelse. Detta beror säkerligen på att predationstrycket blev för hårt på de ensligt belägna bona, bl a av den ökande korpstammen. Paren som häckar vid bebyggelse är väl skyddade för dit vågar sig varken korp eller kråka.

## Reviret

Något som jag aldrig lyckats få någon klarhet i är skatornas revir.

Någon form av indelning bör finnas för skatbona ligger ganska jämnt utspridda med 100-200 meters mellanrum.

Som närmast har två bebodda bon legat med 40 meters mellanrum men även kortare avstånd kan säkerligen förekomma. Det märkliga är att de olika

skatparen ofta flyger till varandra och vid ett bebott bo kan det plötsligt vara 6-7 främmande skator och revirinnehavarna gör inga försök att jaga bort dem.

Den tid skatparen lever mest åtskilda är under ungarnas uppväxtperiod för då har de fullt upp med födosök och matning. Dock kan man även under denna tid se fåglar från olika skatpar söka föda tätt intill varandra. Men visst kan man se dispyter mellan skatorna och ibland kan de ryka ihop rejält.

## Val av boplats

Skatornas val av boplats varierar

mycket. Trädhäckningar är det vanligaste men de kan även i undantagsfall häcka på marken, ibland mellan trådarna på ledningsstolpar men även på och inne i byggnader. Vid trädhäckningar utnyttjas i stort sett alla träarter.

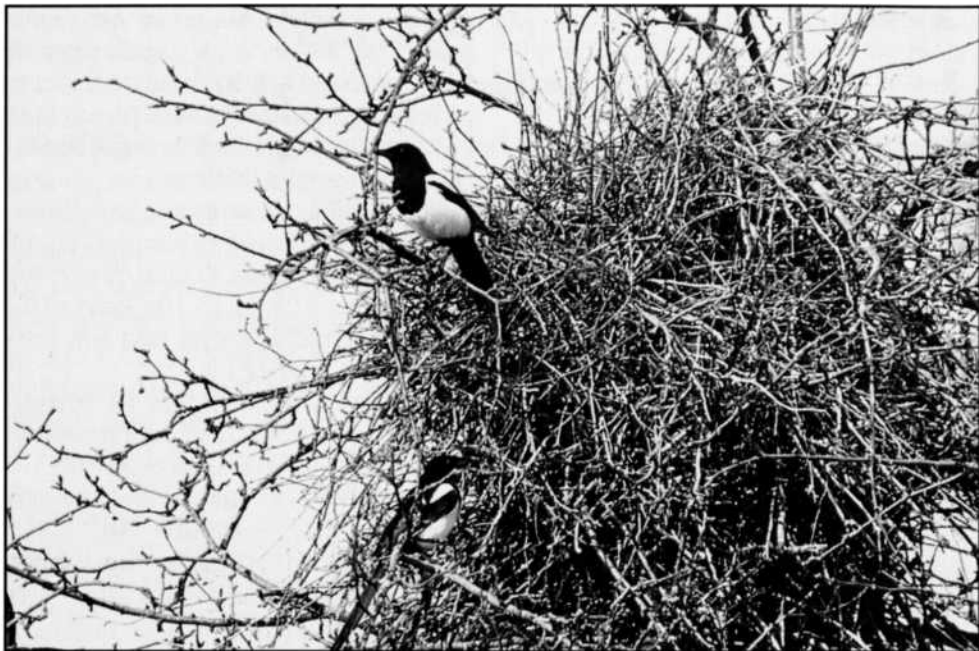
För ett par år sedan gjorde jag tillsammans med Alf Nordin en räkning i Särna, en mycket skattät by. Vi fann 69 bon och av dessa låg 35 i tallar, 16 i björk, 10 i sälg och resten i diverse träd och buskar.

De flesta skatbon ligger på betryggande höjd i träden men jag finner årligen bon på mellan 2-25 meters höjd.



I mer än 25 år har skatorna använt detta höghus

Foto: Gunnar Lind



Skatparet vid boet

Foto: Gunnar Lind

Det vanligaste boläget är i anslutning till huvudstammen men bon flera meter ut på kraftiga grenar förekommer också.

### Bobygget

Redan under hösten och även mitt i vintern kan man se skator dra kvistar till boet men först i mars-april börjar bobygget på allvar.

Om de använder ett gammalt bo är det mest justeringar som behövs samt en ny inredning. Om de däremot bygger ett nytt bo blir det mera arbete.

När skatorna hämtar kvistar på marken så tar de inte den första de ser, utan de prövar flera olika innan de finner den rätta som de sedan flyger till boet med.

De är mycket skickliga att manövrera in i täta trädskronor med kvistar, som ib-

land är inemot en meter långa.

Bobygget tar ibland mer än en månad i anspråk men det kan gå betydligt fortare.

Ett par som härom året fick boet nerrivet när de kommit halvvägs med bygget, började redan nästa morgon att bygga upp det igen på samma plats och efter 10 dagar var det färdigt.

Unga skator som häckar första gången bygger glesare bon än gamla skator och isynnerhet taket är gles och det kan ibland saknas helt. Enligt folksägen brukar skatorna ta blanka föremål och bära till boet. Denna handling måste vara ganska ovanlig, för i de mer än hundra bon som jag kontrollerat har jag aldrig funnit ett blänkande föremål.

Ett intressant spørsmål är varför skato-

rna ibland använder gamla bon och ibland bygger nya. De flesta bon används ofta under 4-6 år men emellanåt används ett nytt bo endast ett år. Har man en eller båda fåglarna i reviret bytts ut när nytt bo byggs?

### Häckningstid

Äggläggningen här på trakten sker normalt i slutet av april till början av maj. Det vanligaste äggantalet är 6-7 och färgen är grågrön med brunaktiga prickar.

Ruvningen börjar när ett par av äggen lagts men i början ruvar honan under korta perioder med ideliga avbrott. Efter några dagar blir ruvningen mera intensiv och under tiden matas hon av hannen.

Äggen kläcks efter ca tre veckors ruvning och under loppet av 2-3 dagar. Ungarna är således olika gamla och de äldre ungar blir större och mera försigkomna och de tar hand om huvudparten av födan som föräldrarna kommer med.

Ibland kan den största ungen vara dubbelt så stor som den minsta men trots det har jag aldrig kunnat finna att någon skatunge dött i boet.

Inemot fyra veckor efter kläckningen lämnar de största ungar boet medan de minsta kan bli kvar ännu en vecka.

Under den tiden har de äldsta ungar lärt sig flyga riktigt bra och när de yngre ungar lämnar boet har de ingen möjlighet att konkurrera med de äldre syskonen om födan. De blir därför klena stackare som hoppar flaxande omkring efter marken och efter något dygn hittar man dem döda i närheten.

De flesta skatparen här i byn brukar få fram ungefär tre flygga ungar årligen.

Familjen håller ihop länge och först i månadsskifter juli-augusti är ungarna oberoende av föräldrarna.

### Födovalet

Födan är både animalisk och vegetabilisk. I början matas ungarna huvudsakligen med diverse insekter, larver och maskar men efterhand ingår även fågelägg och ungar samt sorkar och möss i födan.

När starungarna är så stora att de börjar titta ut i holköppningen kan man se hur skatorna försöker fånga dem genom att sitta på holktaket och passa. De sitter även på tegelpannorna och lurar där tornsvalorna flyger in och ut till sina bon.

Hos trädgårdshäckande flugsnappare och rödstjärtar, där ungar hoppar ut innan de är flygga, brukar skatorna ta de flesta av dem.

Från hösten åter skatorna en hel del spannmål och andra fröer men de lever till stor del av hushållsavfall som kastas ut till dem.

När det finns riklig tillgång på föda lägger skatorna, liksom övriga kråkfåglar, upp förråd. De gömmer huvudsakligen födan på marken i olika skrymslen t ex intill trädstammar, i en grästuva, bland löv, intill husgrunder mm.

Vintertid gömmer de ofta födan i snön.

### Hemkära

De flesta skator är stannfåglar och de gör endast korta lokala förflyttningar men en del ungfåglar drar ibland ut på längre strövtåg.

En senhöstdag för många år sedan stod jag på ett berg i västra Leksand. Där kom

det fem skator flygande i gles formation på hög höjd i riktning västerut. Några minuter senare kom ytterligare fyra skator i samma riktning. För att nå närmaste bebyggelse fick dessa skator flyga åtminstone 4-5 mil.

Under vintern håller de olika skatparen till i närheten av sina häckplatser men de är ofta tillsammans med de övriga skatorna i byn.

Särskilt på morgnar och eftermiddagar samlas de i flockar om något eller några 10-tal ex.

Här i byn är vinterbeståndet ca 30 ex och i skymningen flyger samtliga till en gemensam övernattningsplats i skogen

ca 1,5 km SV om byn.

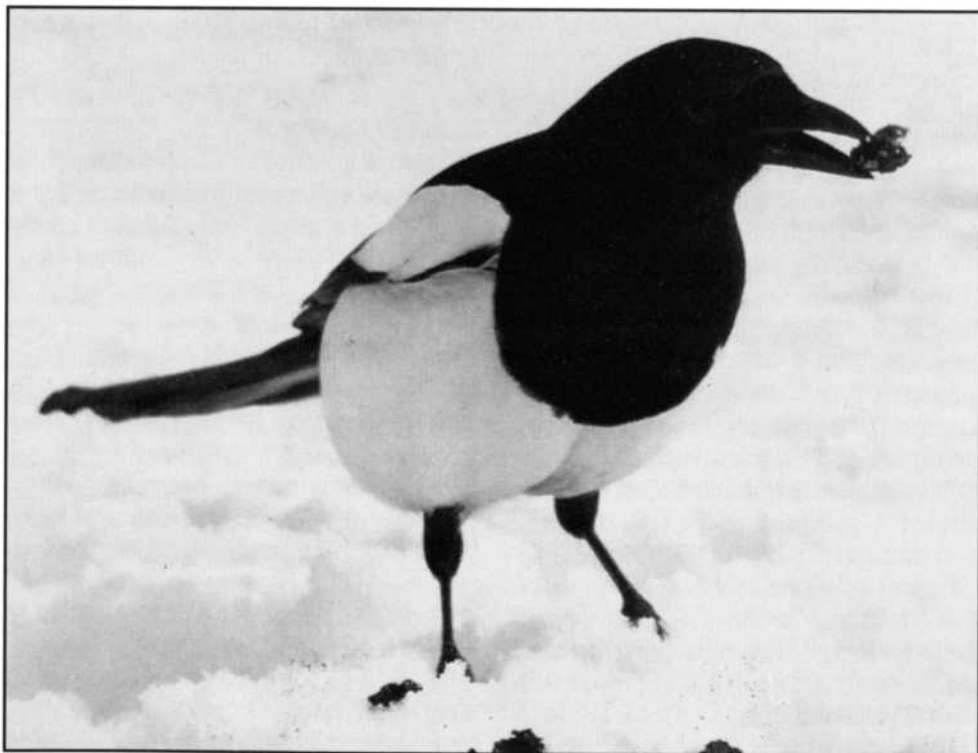
#### Predatorer

Skatorna har i dag ganska få fiender.

Den svåraste av dem är duvhöken och skator ingår regelbundet i dess föda. Ibland kan också sparvhökshonor slå skator men det förekommer ganska sällan.

Pilgrimsfalken och de större ugglorna tar också skator men de är så fåtaliga att de inte har någon större inverkan på skatpopulationen.

På grund av det låga predationstrycket kommer skatan troligen även i fortsättningen att vara en allmän fågel.



Skatan lever i stor utsträckning på hushållsavfall

Foto: Gunnar Lind

## ÅRSBERÄTTELSE FÖR LEKSANDS FÅGELKLUBB 1995

Leksands fågelklubb lägger sitt 18:e verksamhetsår till handlingarna.

Året som gått har kanske mer än något annat år tidigare präglats av de dramatiska bakslagen i vårvädret. Flera decimeter nysnö den 17 maj, vilket bl.a förorsakade rödhakarna stora förluster. Den fina sommaren kunde sedan inte kompensera bortfallet som skett under våren.

Det goda samarbetet mellan kommunen och fågelklubben har inneburit nya Alu-projekt som gagnat vår verksamhet. Ex.vis har en vandningsled runt Limsjön kompletterats och ett stort antal fågelholkar tillverkats. Projekt Pilgrimsfalk har via ferieungdoms-arbete fått hjälp med bevakningen av falkarna etc. etc.

Efter många års vända, har fågelklubben också sällat sig till skaran fastighetsägare.

Några nya frivilliga krafter har också engagerat sig. bl.a har en planeringsresa till Getterön kombinerades med en planeringskonferens om hur vi skall utveckla föreningen i framtiden.

#### Föreningsuppgifter

Medlemsantalet är 568, varav 76 är under 22 år.

Styrelsen har varit kallad till 7 protokollförda möten.

Under året har följande medlemmar varit med i styrelsen:

Henry Pollack, ordförande. Staffan Müller, sekreterare, Göte Bergqvist, kassör samt Anders Hans och Conny Land.

Sigvard Lind och Hans Göran Wessmark har varit revisorer i föreningen, medan Gunnar Lind ansvarat för valberedningen som f.ö bestått av Kjell Bond och Ulf Bond. Här följer en presentation av de olika verksamhetsgrenarna, samt redovisas de resultat som uppnåtts:

#### Projekt Pilgrimsfalk

Lasse Nilsson har tillsammans med Bogdan Persson, Anders Hans och Anders Ståhl, fortsatt det mycket intressanta projekt Pilgrimsfalk. I samråd med Göteborgs universitet, SNF och Göteborgs ornitologiska förening, har Leksands fågelklubb placerat ut falkungar i 1 brant samt på silon intill Leksandsbröd.

I ett av fallen lyckades samtliga 4 ungar komma på vingarna, medan minst 2 av 3 ungar i den andra kullen förolyckades, en till följd av kollision med tåget, den andra hittades drunknad i Kristinehamn. Projekt pilgrimsfalk har engagerat ett 10-tal frivilliga bevakare. Kommande år satsar vi på 2 nya utsättningar.



Tornfalksungarna väntar på sin ring

Foto: Anders Hans

### Projekt Berguv

Anders Sjölund och Bengt Östberg har liksom föregående år ansvarat för uppfostringen av berguvar inom ramen för projekt berguv Dalarna.

Anders i Almo har ett unpar vilka under 1995 fick ut 2 ungar.

Bengt Östberg har 2 unpar i Insjön. Paret fick 2 resp.

1 unge. 4 ungar släpptes ut under hösten, medan en fick avlivas på SVA, en trolig virus gjorde den för svag för dräglig fortlevnad.

Ett stort antal hönsägare har bidragit med slakthöns under året, varför projektet aldrig varit hotat att bli utan foder till uvarna.

Anders och Bengt har lagt ner ett mycket omfattande och gott jobb på våra uvarna och resultatet 4 buruppfödda, flygga, överlevande berguvsungar resulterar förhoppningsvis i att vi senare kom-

mer att få vilt häckande uvar i kommunen.

Henry Pollack ansvarar för uvprojektet i Leksands kommun.

### Tornfalksprojektet

Tornfalksprojektet har under året kompletterats med enstaka nya hyggesholkar.

Totalt finns f.n ca 200 falkholkar uppsatta i skogs- och hyggesterräng. 17 tornfalkspar gick till häckning i holkarna under 1995. Av dessa lyckades 10 par och fick ut sammanlagt 40 ungar vilka samtliga ringmärktes.

Ytterligare minst 4 par tornfalk genomförde lyckade häckningar i jordbrukslandskapet inom kommunen.

Utöver falkhäckningarna utnyttjades 9 av holkarna av Slagugglor som alla lyckades med reproduktionen. 12 ungar ringmärktes.

Gunnar Lind har under året ansvarat

för projektet som består av 6 olika inventeringslag.

### Övriga holkprojekt

Ca 300 småfågelholkar har sålts, bl.a på Insjöndagen.

Staffan Lind genomförde liksom tidigare inventering och ringmärkning av fåglarna vid holkarna på Dragsängarna.

### Örnutfodringen

Under hela säsongen har Farmek bidragit med flera ton kött, liksom flera jordbrukare i kommunen.

Sammanlagt har ungefär 10 ton kött lagts ut.

Åteln besöktes under året av såväl kungs- som havsörn, uppskattningsvis ett 20-tal olika individer sammanlagt.

Bogdan Persson har ansvarat för verksamheten kring åteln.

### Limsjön

Fågelklubben har under året, i samarbete med Leksands kommun rustat den f.d F:a Bilgård och håller på att rusta övervåningen till en blivande samlingslokal. Bl.a har TAK AB i Stockholm och Skoglunds Byggnads AB, Dolves byggvaror, NECO-Gullfifer och Tappers färg & miljö AB, bidragit med material till uppbyggnaden.

Gunnar Lind som är vår förenings kontaktperson i limsjöområdet, har varit med på fältvandringar och projekteringsträffar rörande norra Limsjöns framtid.

Naturvårdsverket har anslagit medel till fortsatt restaurering av Limsjön och under december har vi gett anvisningar hur arbetet bör genomföras. Grävning-

arna inleddes i december och fortsätter under våren 1996.

### Musik vid Siljan

I början av juli deltog fågelklubben i en morgonvandring runt Limsjön under arrangemang av Musik vid Siljan. Ett 30-tal naturmusikintresserade mötte upp.

### Ringmärkning

Limsjöns tättingar ringmärktes i full skala för tredje året i rad. Totalt märktes under året ca 700 fåglar, vilka fångades i nät placerade i eller i närheten av bladvassarna.

Staffan Müller och Gunnar Lind har tillsammans med Inga-Lill Paulsen Andersson, Bogdan Persson, Ghia Bohlin och Per Lindberg, genomfört ringmärkningen som omfattat ett 40-tal morgonpass.

Utöver Limsjömärkningen med slöjnet, har Gunnar Lind och Staffan Lind ringmärkt boungar av såväl rovfåglar som ugglor och andra arter.

### Rapportkommitté och inventeringsgrupper

4 inventeringsgrupper har arbetat under året. Dessa harspecialstuderat olika fågelarter eller biotoper.

Bogdan Persson är projektledare för Backsvalorna.

Mats Knutsson håller koll på storspöven.

Staffan Müller inventerar alla kommunens bladvassbälten.

Tomas Henriksson patrullerar av några av kommunens öar.

Conny Land har varit rapportsamordnare.

### Skogsgruppen

Skogsgruppens verksamhet har under året legat nere.

Miljökontoret har dock bevakat avverkningsanmälningarna som kommit in. Fågelklubben ser värdet av gruppens arbete och kommer under kommande år att återuppta kontakten. Henry Pollack kommer tillsammans med Conny Land och naturvårdssekreteraren att regelbundet träffa SVS.

Yngve Perjons är anställd som naturvårdskonsulent på SVS i Leksand. Han har blivit en mycket värdefull förstärkning på lokalkontoret på Övermo.

### Strömstare

Sören Stenberg bygger upp ett nät av strömstareholkar runt alla lämpliga biotoper i kommunen och häckningsframgången är god.

30 hyllor är uppsatta och häckningsresultatet har kontrollerats endast i ett fåtal revir, men ändå givit 2 lyckade häckningar. Under året har också ungar märkts för första gången.

### Program/exkursioner

Program och exkursionsutbudet har skurits ner något, eftersom efterfrågan på bildaftnar och guidade promenader tycks vara sval.

Trots allt har flera bildprogram genomförts samt några exkursioner gjorts i Leksandsnaturen.

Runt Limsjön i maj deltog ett 20-tal under den s.k fågelskådningens dag.

Henry Pollack har samordnat föreningens programinslag.

### Ungdomssektionen

Ungdomssektionen har ej bedrivit någon verksamhet under året.

### Batterisorteringen

Fr.o.m 1992 sorterar fågelklubben såväl Rättviks som Leksands batterier.

Under året har sammanlagt ca 8 ton sorterats. Inkomsten fonderas på ett resekonto i fågelklubben och fördelas som resestipendium bland dem som deltar i sorteringen, när det blir dags för långfärd.

Staffan Müller har under året varit ansvarig för batterisorteringen som sannolikt kommer att upphöra i och med den nya renhållningsordningen i kommunen.

### Tidningen

Informationsbladet är mycket uppskattat. 2 nummer per år, som kompletteras med ytterligare 2 enklare nummer delas ut till medlemmarna.

Staffan Müller, Anders Hans och Sören Stenberg har med hjälp av Bosse Alexandersson ansvarat för tidningen.

### Prästön

Fågelklubben har under året utfört vissa skötselåtgärder på Prästön, statens naturreservat i Insjön.

Hans Hyttsten är ansvarig.

### Samarbetet med DOF

På initiativ av Anders Hans har ett aktivt samarbete med DOF, Dalarnas ornitologiska förening inletts. Ett gemensamt höstmöte drog upp riktlinjerna för samarbetet.

### Gryssenstugan

Som ett led i samverkan med DOF, har föreningarna tillsammans förvärvat en skogskoja, Gryssenstugan som nu, till hälften, är i vår ägo. Vi skall verka för att stugan används mer aktivt än vad som varit fallet tidigare.

### Norsbrolokalerna

Fågelklubben har tillsammans med fastighetsförvaltningen på kommunen utarbetat ett förslag till övertagande av fastigheten intill dammen. Upprustningsarbetet har påbörjats och under vintern kommer lokalerna att vara tjänstgöringsdugliga.

### Ekonomi

Fågelklubben har en god ekonomi, men är nu ägare till 2 fastigheter vilket kommer att öka kravet på god hushållning.

Leksands fågelklubb har ett gott anseende i hela riket.

vi används ofta som ett gott exempel och måste därför fortsätta vara i ett föredöme som lokalt engagerad förening med god förankring bland medlemmar, allmänhet och myndighet.

Vi måste fortsätta den inslagna vägen som innebär hög nivå och kvalitet på det vi utråder.

Inget får lämnas halvdant utfört och resultaten av vårt arbete skall offentliggöras.

Samarbetsförmåga, att vara lyhörd och aktiv är honnörsord vi skall slå vakt om.

Just nu pågår ett "generationsskifte" i föreningen. Det är dags att förnygra både åsikter och arbetsmetoder. Därför blir det särskilt spännande att möta verksamhetsåret 1996!

Leksand den 7 februari 1996

Henry Pollack  
Staffan Müller e.u.

Nu är sommaren snart här! Vad passar inte bättre än en t-shirt med fågelklubbens trana på? Den blir din för endast 100 kronor (än så länge har vi endast L och XL i storlekar). Varför inte passa på att köpa några dekaler också? För ynka 5 kronor/st får Du den tjusiga tranan att fästa på din bil, tubkikare eller något annat som behövs piffas upp. Frakt tillkommer med 20 kronor. Vill Du endast ha dekaler och inte ha så bråttom, skickar vi dem med nästa nummer av tidningen som kommer ut någon gång i höst (vill Du att vi skickar dem nu så är frakten 5 kronor upp till 5 dekaler).

Beställ via Postgiro: Anders Hans/ 616 33 54-1 eller kontakta:  
Anders Hans  
Storgårdsvägen 4B  
793 32 Leksand

# Sommarprogrammen

## Leksands fågelklubb

### 16 juni Nattsångare vid Limsjön.

Invigning av klubblokalen vid Norsbro. Musik till kaffet och kvällspromenad runt Limsjön. Samling Norsbro kl 20:00. Staffan Müller (0247- 611 06) är ledare.

### 17 augusti Vadare vid Limsjön och Dragsängarna.

Förhoppningsvis har det letat sig ner några småvadare till leksandstrakten. Vi spanar av de klassiska lokalerna. Samling vid Norsbro kl 07:00. Bogdan Persson (0247- 154 76) och Anders Hans är ledare.

## Dalarnas Ornitologiska Förening

### 21 maj Vintjärn-Sörmyren.

Äntligen ett helt nytt exkursionsmål i DOF programmet! Samlingen blir på gamla postparkeringen på Trotzgatan i Falun kl: 18:00 där ledaren Kalle Bergström tar emot. Turen går först förbi Svärdsjö till Vintjärn. Det är en gammal gruvdamm, ungefär som Hötjärn, men mindre och mer bevuxen. Där handlar det mest om vadare.

Nästa anhalt blir Sörmyren, som ligger strax före Svarttjärn någon mil från Vintjärn. Sjön där har dämats upp men är vid denna tid tömd, vilket avsevärt gynnar förekomsten av vadare. Förutom dessa kan det dyka upp allehanda överraskningar. Bland annat lavskrika och trädlärka finns i omgivningen. Tel till Kalle: 023- 257 38.

### 1 juni Tisjön.

En av våra absoluta pärlor. Samling vid OK Malung kl 06:00. Börje Dahlén (0280-101 90) tar oss med till denna intressanta och annorlunda fågelokal. Smålommen är något av karaktärsfågel, men stor chans finns också på dvärgmåsar och svarttärna. Denna tid finns även mycket goda möjligheter att få studera silvertärna, en för många tämligen svår dalaart. En härlig och minnesrik morgon kan garanteras!

### 14 juni Nattsångare på Tunaslätten.

En av våra mest traditionella godbitar. Kl 21:00 samlas vi vid Stora Tunas kyrka, därifrån går turen till de för tillfället bästa lokalerna på Tunaslätten. Kärrsångare, flodsångare, busksångare, busksångare, småfläckig sumphöna, vaktel? Ja, allt är möjligt! Ledare är Bosse Aspgrén, tel: 0243- 687 76.



*Spovsnäppa*

*Foto: Kalle Bergström*

## Tack Kalle!

Redaktionen vill passa på att rikta ett stort tack till falufotografen Kalle Bergström som har skänkt oss en massa nya fina fotografier att använda i tidningen.



"Talgper"

Foto: Lennart Mathiasson

## Fåglar från förr

Anders Hans

Att fåglarna inte åtnjöt sig någon högre aktning från dalfolket visar väl i hög grad de namn "foglarna" fick bära. Tänk bara, om man öppnade fågelboken och möttes av lortlapp, storfulhök, likuggla och kattfis! Tack och lov heter dessa idag kricka, duvhök, kattuggla och talgoxe.

Eftersom dialekterna färgade namnen olika från socken till socken, fick varje namngiven fågel en uppsjö av namn bara här i Dalarna. Exempelvis kunde enkelbeckasinen heta allt från rossgucku i Våmhus till gethök i Venjan. Undrar just hur det lät när "skådarna" från Leksand åkte till Lindänget i Orsa och försökte förklara för Orsafolket vad de såg!

Vad kallade man då "foglarna" i Leksandstrakten? Här nedan följer några kända "fria tolkningar" på några mer eller mindre vanliga fågelarter.

Skethök, sketvråk: Ormvråk

Rågrepa, rågskrapa, rågskrika, rågskära: Kornknarr

Mussnipa: Enkelbeckasin

Vitmara: Fiskmås

Susduva: Ringduva

Vedknarr: Spillkråka

Skettrast: Björktrast

Talgper, talgtrast: Talgoxe

Lavlus: Trädkryppare

Vattustare: Strömstare

Lillärsla, plogärsla: Sädesärsla

Sibel: Sidensvans

Grönköla: Grönsiska

Domare: Domherre

Illvädersfågel: Snösparv

Getrissparv: Gråsparv

På både gott och ont är i dag de flesta dialektnamnen bortglömda. Talgper och skettrast kan man dock fortfarande se runt om i byarna, även om de inte är vanliga...

För dig som vill läsa mer om de gamla namnen, vill jag rekommendera Kjell Bylins bok "Dalarnas Fåglar" 1:a upplagan från 1975.

# Aktuella Observationer

Anders Hans

Under vintern har det övervintrat en hel del **koltrastar** i Leksand. Även **bo- och bergfink** har setts av och till vid fågelborden. **Sidensvans- och björktrastflokkarna** var enorma i slutet av december. De har dock minskat i samma takt som rönnbären gjorde under årets första månader. Det har varit lönsamt att leta igenom **gråsiskeflokkarna** efter **snösiskor** i vinter. Utdelning nästan varje gång! Den 1 januari kunde en ung **havsörn** rapporteras in från Dragsängarna av några ivriga "årskryssare". Den har sedan setts i området vid några fler tillfällen i februari. En **storskarv** siktades i Gagnefs kyrkby den 15 februari. Den 24 februari uppehöll den sig vid Dragsängarna, där det också som vanligt var gott om **sång- och knölsvan, gräsand, knipa och storskrake**. På örnateln har det under säsongen setts 2 **havsörnar** och ett 15-tal **kungsörnar**. 2 av kungsörnarna var ringmärkta varav den ene blev ringmärkt som bounge i Orsa finnmark 1991. Några **nötkråkor** ses fortfarande av och till i kommunen efter höstens jätteinvasion. Någon ugglesuccé blev det inte i år. Enstaka **pärl- och sparvugglor** hörs lite här och där. En **hornuggla** och en **berguv** håller till i Siljansnästrakten (hörs ibland från infarten till Storön). Lappugglan och Slagugglan som var önskearter på SOF's årsmöteshelg den 15-17 mars hördes inte alls. Jo, **slagugglan** hoade till några gånger under lördagskvällen vid Fårbergs fädbodar. Under påskhelgen kom våren på riktigt till Leksand. **Tranor, sädesärlor, sothöns, sävsparvar, årtar, brunand**, ja plötsligt så vimlar det av vårfåglar i kommunen. **Skrattmåsen** är tillbaka till Limsjön (som sköljde den 8 april). Slutligen så blåste en **blå kärrhökshanne** över Häradsbygden den 10 april.

## OBS!

Kom ihåg att rapportera dina observationer till  
Conny Land  
Gassarvet 40  
790 34 Siljansnäs  
Tel 0247- 225 45

# Leksands fågelklubb

## Styrelsen

### Ordförande

Anders Hans 0247- 144 02

### Sekreterare

Staffan Müller 0247- 611 06

### Kassör

Göte Bergkvist 0247- 228 24

### Ledamot

Conny Land 0247- 225 45

### Ledamot

Bogdan Persson 0247- 154 76

## Projektansvariga/kontaktpersoner

### Projekt Pilgrimsfalk

Lasse Nilsson 0247- 333 92

### Projekt Berguv

Henry Pollack 0247- 409 64

### Projekt Lom

Conny Land 0247- 225 45

### Projekt Slaguggla/ Tornfalk

Gunnar Lind 0247- 348 66

### Projekt Strömstare

Sören Stenberg 0247- 349 93

### Ringmärkning ACRO

Inga-Lill P.-Andersson 0241- 512 82

### Inventering Backsvala

Bogdan Persson 0247- 154 76

### Inventering Öar

Thomas Henriksson 0247- 227 57

### Rapportmottagare

Conny Land 0247- 225 45

### Örnutfodring

Bogdan Persson 0247- 154 76

### Kontakt Limsjön

Gunnar Lind 0247- 348 66

### Kontaktperson för allmänheten

Staffan Müller 0247- 611 06

### Kontaktperson fågelföreningar etc.

Anders Hans 0247- 144 02